

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Кафедра філології / Filológia Tanszék

ПРОТОКОЛ № 2025/3-ВА

обговорення (оновлення) освітньо-професійної програми

від «01» квітня 2025 р.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

(відповідне підкреслити)

Галузь знань: **A Освіта**

Спеціальність: **A4 Середня освіта**

Предметна спеціальність: **A4.01 Середня освіта (Українська мова і література)**

Кваліфікація: **Бакалавр середньої освіти (українська мова і література та зарубіжна література)**

Назва ОПП: **«Українська мова і література»**

Присутні:

Завідувач кафедри: БЕРЕГСАСІ Аніко Ференцівна, доктор габілітований у галузі «Гуманітарні науки», доцент, доцент кафедри філології ЗУІ, завідувач кафедри.

Гарант ОП: КОРДОНЕЦЬ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Члени проектної групи:

ПЕВСЕ АНДРЕЯ АНДРІЙВНА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

ПАВЛОВИЧ ЮДІТА ПАВЛІВНА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

НЕМЕШ ІРИНА СЕРГІЙВНА, студентка IV курсу денного відділення спеціальності «014 Середня освіта (Українська мова і література)»

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОП:

Чонка Тетяна Степанівна, Барань Єлизавета Балажівна, Лібак Наталія Андріївна, Маргітич Катерина Євгенівна, Вайдич Тетяна Василівна, Островський Олександр Олександрович

Представники здобувачів (студентів):

НЕМЕШ ІРИНА СЕРГІЙВНА, здобувачка IV курсу денного відділення спеціальності «014 Середня освіта (Українська мова і література)»

ЕГРЕШІЙ СВИТЛАНА АНАТОЛІЙВНА, здобувачка IV курсу денного відділення спеціальності «014 Середня освіта (Українська мова і література)»

Представники студентського самоврядування:

ЧУБІРКА РИЙКА ВАСИЛІВНА, віцепрезидент Спілки студентського самоврядування

РАЦ МІЛАН АДАЛЬБЕРТОВИЧ, відповідальний за зовнішню діяльність спілки студентського самоврядування

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці):

БАБЯК Едіта Золтанівна, начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради як зовнішній стейкхолдер.

ЖЕЛТВАЙ-ВЕЖДЕЛ Емеше Федорівна, директор Берегівського ліцею імені Лайоша Кошута як зовнішній стейкхолдер.

МАРГІТИЧ Агнета Іванівна, викладач української мови та літератури, голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін. Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II як зовнішній стейкхолдер

Представники випускників попередніх років:

Шилкіна Гелена Олександрівна, випускниця ОП «01 Освіта/Педагогіка. 014 Середня освіта (Українська мова та література)» у 2023 р.

РАЦ Адальберт Йосипович, керівник Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ.

1. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (які затверджені Постановою КМУ №1187 від 30.12.15 р. в редакції Постанови КМУ № 365 від 24.03.2021 р.), «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ», «Положення про Гаранта освітньої програми та групу забезпечення спеціальності в ЗУІ ім. Ф. Ракоці II», «Положення про стейкхолдерів освітніх програм», «Положення про складання та оновлення освітніх програм», «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ», стандарту 1.2 Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), Наказу ректора ЗУІ №127-Вн від 17 грудня 2024 р., на розширеному засіданні кафедри 01 квітня 2025 було проведено аналіз, перегляд і оновлення ОПП «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. У процесі обговорення учасники засідання переглянули та проаналізували:

- Вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності за відповідним рівнем вищої освіти (за наявності).
- Вимоги професійного стандарту (за наявності).
- Зміни у законодавстві України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, НАЗЯВО щодо вищої освіти.
- Відповідні Накази, положення, інші розпорядчі документи керівництва ЗУІ.
- Досвід вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти.
- Кількість поданих заяв на ОП за останні 5 років.
- Кількість зарахованих на ОП за останні 5 років.
- Кількість здобувачів, які відраховані з ОП за останні 5 років.
- Кількість випускників ОП за останні 5 років.
- Дані про працевлаштування / продовження навчання випускників ОП за останні 5 років.
- Результати екзаменаційних сесій здобувачів, які навчалися / навчаються на ОП з усіх ОК за останні 5 років.
- Результати й досвід атестації здобувачів за останні 5 років.

- Результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП за останні 3 роки.
- Результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОП за останні 3 роки.
- Результати анкетування стейкхолдерів за останні 3 роки.
- Зауваження та рекомендації до ОП, які розміщені на офіційному сайті ЗУІ у відкритому режимі.
- Відгуки, рекомендації роботодавців, пропозиції зовнішніх стейкхолдерів.
- Відповідність вимогам пп. 37, 38 Ліцензійних умов науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОП.

Проаналізовані документи додаються до Протоколу.

3. Учасники засідання внесли свої пропозиції щодо оновлення і вдосконалення ОП:

В обговоренні, окрім науково-педагогічних працівників кафедри, брали участь керівник відділу забезпечення якості освіти ЗУІ, зовнішні (представники роботодавців, вчителі-практики) і внутрішні (здобувачі вищої освіти) стейкхолдери.

Завідувач кафедри філології БЕРЕГСАСІ Аніко Ференцівна ознайомила учасників засідання зі змістом та структурою ОПП, охарактеризувала її мету та особливості. Гарант ОПП озвучив перелік освітніх компонентів, проаналізував фахові компетентності та програмні результати навчання.

У процесі обговорення учасники засідання відзначили регіональну потребу у фахівцях-вчителів української мови і літератури та зарубіжної літератури в Закарпатській області та зокрема на території Берегівського, Ужгородського та Мукачівського районів регіону, де функціонують класи з навчанням мовами нацменшин (насамперед угорською). Потребу у двомовних фахівцях-філологах підтверджує і кількість поданих заяв на ОПП та осіб, зарахованих на навчання. У 2024 році на ОПП «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було подано заяв абітурієнтів 15 на денну форму навчання і 15 на заочну форму навчання (що приблизно відповідає показникам минулого року), зараховано на перший курс 7 студентів денної форми навчання і 10 здобувачів заочної форми навчання. Загалом у 2024/2025 навчальному році станом на березень 2025 року за ОПП навчаються 28 здобувачів денної форми навчання та 32 студенти заочної форми навчання.

Із кількістю поданих заяв на ОПП за останні 10 років можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/ukr-a-kmf-jelentkezettek-szama-az-elmult-10-tanevben.pdf>

Із кількістю здобувачів, зарахованих на ОПП за останні 10 років можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/ukr-az-l.-evfolyamra-beiratkozott-hallgatok-szama-az-elmult-10-tanevben.pdf>

Із кількістю здобувачів, які відраховані з ОПП за останні 9 років, можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/ukr-lemorzsolodo-hallgatok-szama-az-elmult-9-tanevben.pdf>

Гарант ОП звернув увагу учасників на:

- результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП;
- результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОПП;
- зауваження та пропозиції до ОПП, які розміщені на офіційному сайті ЗУІ у відкритому режимі;
- результати екзаменаційних сесій здобувачів, які навчаються за ОПП, за кожним освітнім компонентом;

– результати і досвід атестації (кваліфікаційного іспиту та захисту бакалаврської роботи);

ПЕВСЕ Андрея Андріївна, кандидат педагогічних наук, звернула увагу присутніх на досвід акредитаційних експертиз, які проводилися протягом 2023 та 2024 років у закладі, зокрема, на успішну акредитацію ОП «Філологія. Мова і література (англійська)» другого (магістерського) рівня, яка також є ОП кафедри філології, а також на акредитацію ОНП «Філологія. Українська мова і література».

Завідувач кафедри згадала й успішну міжнародну інституційну акредитацію ЗУІ, яка є доказом того, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти відповідає європейським стандартам вищої освіти.

Керівник Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ додав, що при оновленні ОП слід дотримуватись вимог «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Завідувач кафедри озвучила дані про працевлаштування випускників ОПП 2024 року. За даними Відділу сприяння та моніторингу працевлаштування студентів та випускників у 2024 році отримали дипломи за ОПП 4 осіб за денною формою навчання і 5 осіб на заочній формі навчання. З них працюють за фахом – 6, працюють за іншими напрямками – 3, продовжують навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти (паралельно працюючи) – 4 особи.

Учасники засідання внесли свої пропозиції щодо оновлення і вдосконалення ОП:

КОРДОНЕЦЬ О.А. запропонував змінити шифр і найменування галузі знань та код і найменування спеціальності відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 на А Освіта (галузь знань) та А4 Середня освіта (спеціальність).

БЕРЕГСАСІ А.Ф. вказала на необхідність відповідно до наказу ректора ЗУІ № 65-Вн від 26 червня 2024 р., на підставі Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» та на основі рішення Вченої ради ЗУІ від 26 червня 2024 р., протокол № 6 ввести до освітньо-професійної програми нову загальну компетентність – «ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності». Крім цього, перелік програмних результатів навчання доповнити пунктом такого змісту: ПРН 22. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх в професійній діяльності

Формування відповідної компетентності передбачатиметься в рамках таких освітніх компонентів, як «Історія української літератури», «Історія зарубіжної літератури», «Історія та культура України», «Філософські студії», «Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)», «Професійна етика вчителя ЗЗСО».

ПЕВСЕ А.А. звернула увагу, що відповідно до «Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських», що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України №734 від 21.06.2024 р., Листа Міністерства освіти і науки України №1/4893-25 від 14.03.2025 р. та Наказу ректора ЗУІ №25 від 18.03.2025 р. ввести до ОП вибіркового освітнього компонента (навчальну дисципліну) «Теоретична частина базової загальновійськової підготовки» в обсязі 3 кредитів ЄКТС (90 годин).

Базову загальновійськову підготовку (БЗВП) обов'язково проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною формою здобуття вищої освіти.

Від проходження базової загальновійськової підготовки звільняються ті з них, які:

- визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
- до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;
- мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності;
- здобувачі вищої освіти – іноземні громадяни.

Інших причин звільнення від БЗВП законодавством не передбачається.

Відмова від вивчення навчальної дисципліни «Теоретична частина базової загальновійськової підготовки» здобувачами ЗУІ, для яких вона є обов'язковою, отримання незадовільної оцінки за результатами підсумкового контролю є підставою для відрахування здобувачів за порушення вимог законодавства України (пп. 4, 5 ч. 1 статті 46 Закону України «Про вищу освіту»).

ЖЕЛТВАЙ-ВЕЖДЕЛ Е. Ф. запропонувала розглянути можливість введення до освітньої програми дисципліни для формування у здобувачів навиків професійної етики вчителя закладу загальної середньої освіти, зокрема мовно-комунікативних, предметно-методичних, психологічних, емоційно-етичних, педагогічно-партнерських компетентностей.

ЛІБАК Н.А. підтримала пропозицію Желтвай-Веждел Е.Ф., зазначивши, що результати анкетування роботодавців за 2023 та за 2024 роки (https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2023/11/beszamolo_munkaadok_2023_ua.pdf, https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/09/beszamolo_munkaadok_24.pdf) показали загалом високий рівень задоволеності випускниками ЗУІ, проте були побажання більше уваги приділити формуванню в студентів навиків ведення документації та практичних навиків роботи педагога. Відповідно Лібак Н.А. запропонувала замінити ОК «Соціолінгвістика», яка має більше філологічне спрямування, на ОК «Професійна етика вчителя ЗЗСО», який більше відповідатиме потребам сучасних педагогів у мовно-літературній галузі.

НЕМЕШ І.С. запропонувала включити ОК «Соціолінгвістика» до каталогу вибіркових дисциплін, що дасть можливість ознайомитися з основами цієї науки як здобувачам цієї спеціальності, так і студентам з інших ОПП.

БАБЯК Е.З. звернула увагу членів проектної групи на те, що Наказом МОН від 29.08.2024 року №1225 затверджено новий Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», тому при формулюванні загальних та професійних компетентностей за ОПП необхідно врахувати компетентності, передбачені вказаним Професійним стандартом.

РАЦ А.Й. звернув увагу викладачів, що входять до групи забезпечення ОП, на новий уніфікований формат силабусу до освітніх компонентів, затверджений на засіданні Вченої ради ЗУІ 17 лютого 2025 р., і акцентував на необхідності привести кожному викладачеві свої силабуси у відповідність до навчального плану та матриці відповідностей освітньо-професійної програми.

ЧУБІРКА Р.В., покликаючись на думку здобувачів, виступила з пропозицією проводити, за можливості, для студентів, що навчаються за цією освітньо-професійною програмою, більше навчально-пізнавальних екскурсій, краєзнавчих поїздок, неформальних зустрічей, що дасть можливість розвивати «м'які навички».

РАЦ А.Й. вважав за доцільне внести у такому випадку відповідні зміни до структурно-логічної схеми з метою удосконалення вивчення освітніх компонентів у відповідності до принципів логічності, послідовності та наступності.

4. На основі аналізу та обговорення освітньо-професійної програми «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти **УХВАЛИЛИ**:

1. З метою удосконалення освітньо-професійної програми «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти **оновити ОПП** згідно з вимогами чинного законодавства та внутрішніх положень закладу.
2. При оновленні ОПП врахувати пропозиції науково-педагогічних працівників:
 - а) змінити шифр і найменування галузі знань та код і найменування спеціальності відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 на А Освіта (галузь знань), А4 Середня освіта (спеціальність), А4.01 Середня освіта (українська мова і література) (предметна спеціальність)
 - б) ввести відповідно до наказу ректора ЗУІ № 65-Вн від 26 червня 2024 р., на підставі Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» та на основі рішення Вченої ради ЗУІ від 26 червня 2024 р., протокол № 6 до освітньо-професійної програми нову загальну компетентність – «ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності». Крім цього, перелік програмних результатів навчання доповнити пунктом такого змісту: ПРН 22. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх в професійній діяльності.
 - в) включити до ОПП відповідно до «Порядку проведення базової загальної підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських», що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України №734 від 21.06.2024 р., Листа Міністерства освіти і науки України №1/4893-25 від 14.03.2025 р. та Наказу ректора ЗУІ №25 від 18.03.2025 р. вибіркового освітнього компонента (навчальну дисципліну) «Теоретична частина базової загальної підготовки» в обсязі 3 кредитів ЄКТС (90 годин), яка має викладатися на другому році навчання у другому семестрі.
 - г) науково-педагогічним працівникам, що входять до групи забезпечення, розробити силабуси до освітніх компонентів за новим уніфікованим стандартом.
3. При оновленні ОПП врахувати рекомендації і пропозиції здобувачів вищої освіти та випускників ОПП:
 - а) Розширити каталог вибірових дисциплін освітнім компонентом «Соціолінгвістика».
 - б) .
4. При оновленні ОПП врахувати рекомендації зовнішніх стейкхолдерів:
 - а) Змінити освітній компонент 20 «Соціолінгвістика» на освітній компонент «Професійна етика вчителя ЗЗСО»;
 - б) Врахувати при формулюванні ЗК та ФК компетентності педагога, передбачені Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти».
5. При оновленні ОПП врахувати рекомендацію керівника Відділу забезпечення якості освіти ЗУІ:
 - а) внести відповідно до ухвалених вище пропозицій зміни до структурно-логічної схеми та матриці відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам, а також оновити силабуси за новими вимогами.
6. Відповідно до змін, які внесені до ОПП на основі моніторингу, ввести наступні зміни до Навчального плану:

- а) Додати до циклу вибіркових дисциплін ОК «Базова загальновійськова підготовка» як таку, що є обов'язковою для певних категорій здобувачів;
- б) Замінити у циклі професійної підготовки ОК «Соціолінгвістика» на ОК «Професійна етика вчителя ЗЗСО».
7. Додати до ОПП рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, що є визнаними професіоналами та/або практиками в академічному та/або фаховому середовищі предметної області ОПП.
8. Подати оновлену освітньо-професійну програму «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на аналіз до Відділу забезпечення якості вищої освіти та Ради із забезпечення якості вищої освіти.
9. Рекомендувати Відділу забезпечення якості вищої освіти та Раді із забезпечення якості вищої освіти ЗУІ схвалити оновлену освітньо-професійну програму «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для надання у подальшому на розгляд та затвердження Вченій раді ЗУІ.
10. Затверджені Вченою радою освітні програми, рецензії до них та протоколи обговорення виставляються на веб-сторінці ЗУІ.

Дата: 01.04.2025

Завідувач кафедри:

Аніко БЕРЕГСАСІ

Гарант ОПП:

Олександр КОРДОНЕЦЬ